

Ce va face Consiliul Concurenței în 2021

În 2021 vom asista cel mai probabil la o accelerare a finalizării unor investigații mai vechi și declanșarea de noi investigații. De asemenea, anticipăm anumite modificări și evoluții în privința modalităților de investigare punându-se accent pe zona electronică. Consiliul Concurenței se afla la un moment de preluare a mai multor responsabilități, în special în domeniul digital. Autoritatea a demonstrat că rămâne o instituție de top și că are potențialul de a fi revoluționară în materie de concurență. Rămâne de văzut dacă autoritatea va continua în zona de modernizare și prevenție sau va pune mai mult accentul pe zona sancționatorie. Dacă tendința de sancționare se va accentua și amenzi vor fi semnificative există riscul ca unele decizii să destabilizeze ecosistemul de concurență și să genereze incertitudine în anumite segmente de piață.

A. Investigații de încălcare a legii concurenței

După un an foarte bun din perspectiva sancțiunilor aplicate, pentru 2021 ne așteptăm la două tendințe majore. În primul rând, este de așteptat ca o serie de investigații importante, amânate la finalul anului 2020 să fie finalizate în anul 2021 (este posibil ca tiparul activității autorității de concurență în privința investigațiilor să se modifice ușor, dinspre finalizarea majorității cazurilor la final de an către o finalizare temporizată, pe parcursul întregului an). În al doilea rând, ne așteptăm la o creștere a numărului de investigații noi față de anul 2020. Această așteptare are la bază și faptul că în anul 2020 a existat o activitate redusă în zona declanșării de noi investigații și, pe de altă parte, prin finalizarea mai multor investigații importante autoritatea va elibera resurse umane pentru a demara noi investigații. În plus, tendințele la nivelul Comisiei Europene vor fi preluate și la nivel local existând interes în zona de big data, digitalizare și inovație.

Numărul de investigații noi va crește semnificativ, probabil mai accentuat în a doua parte a anului ca urmare a unor măsuri de relaxare a restricțiilor impuse de normele sanitare. De asemenea, ne așteptăm la o creștere a numărului de sesizări și plângeri, precum și a unor noi investigații declanșate din oficiu.

Cel mai probabil vom asista și la finalizarea unor investigații mai vechi în domeniul asigurărilor, medical, industrial, media sau sectorul service-urilor auto. În privința investigațiilor și analizelor noi, anticipăm ca domeniile-cheie ale activității economice care vor fi vizate, vor fi, în special, domeniul farmaceutic, zona de licitații publice privind noile proiecte de dezvoltare, domeniul financiar, sectorul materialelor de construcții și zona de tehnologie și IT. În plus, unele acte normative și măsuri economice vor necesita analize și puncte de vedere din partea autorității de concurență (anticipăm inclusiv o activitate susținută în zona de suport privind măsurile de susținere a mediului economic ce vor fi aplicate la nivel local sau european).

B. Investigații sectoriale

Investigațiile sectoriale au fost și rămân mijlocul cel mai eficient pentru cunoașterea unei piețe de către autoritatea de concurență. Acest mecanism, folosit destul de des de Comisia Europeană, a fost preluat și la nivel național existând o tendință de creștere a numărului de investigații sectoriale. În anul 2021 ne așteptăm la păstrarea tendințelor de cunoaștere a unor segmente de piață, în special cele care privesc zona medicală, tehnologii noi sau inovații. De asemenea, ne așteptăm ca sectorul IT, precum și cel privind serviciile financiare să rămână în vizorul autorității de concurență. În plus, sectoarele cu impact asupra populației (energie electrică, gaze naturale, carburanți, medicamente și servicii medicale, comerț online, servicii de transport) vor prezenta un interes crescut de analiză din partea Consiliului Concurenței (fie ca discutăm despre analize mai extinse, fie unele care privesc numai anumite elemente ale acestor sectoare – cum a fost, spre exemplu, liberalizarea pieței de energie electrică).

C. Sancțiuni

Sistemul sancționator aplicabil în România în materie de concurență permite aplicarea de sancțiuni de până la 10 % din cifra de afaceri totală din anul anterior sancțiunii. Dacă în anul 2018 am constatat o creștere exponențială a amenzilor aplicate, depășindu-se pragul de 94 milioane de Euro, în anul 2019 am avut un an de activitate normală, fără amenzi care să depășească, în total, pragul de 50 de milioane de Euro, în anul 2020 autoritatea a reușit să depășească pragul de 70 de milioane de Euro.

Anul 2020 a depășit așteptările privind creșterea valorii sancțiunilor impuse într-un an de pandemie (acest lucru datorându-se finalizării unor cazuri importante, cât și de creșterea severității amenzilor aplicate). Este de așteptat ca valoarea amenzilor să se mențină la un nivel ridicat și în anul 2021, în special, ținând cont de faptul că sunt unele investigații de amploare care se apropie de final. Totuși, creșterea semnificativă a procentului de amendă aplicat societăților investigate, chiar și în cazuri în care acuzațiile sunt mai puțin evidente, pare un proces periculos și ireversibil, acest lucru afectând serios piețele unde vor fi aplicate sancțiuni (de exemplu, unele societăți vor fi în imposibilitate de plată sau altele vor stopa investiții importante pentru a putea face față sancțiunilor). Mai mult, finalizarea cazurilor în care sunt implicate societăți străine fără o prezență fizică în România va putea aduce amenzi semnificative (prin raportare la activitatea acestora în România) ceea ce va genera un amplu proces de contestare a acestora în instanță. În privința procedurilor de clemență și recunoaștere ne așteptăm la un proces de reducere a numărului acestora, în special ținând cont de faptul că recunoașterile ar trebui realizate cât mai aproape de momentul declanșării investigației pentru a genera o reducere maximă, ceea ce va fi greu de realizat în practică.

D. Concentrarile economice

Este de așteptat ca numărul de operațiuni analizate de către Consiliul Concurenței să se mențină în liniile obișnuite, cu mențiunea că anul 2021 anunța unele operațiuni importante în domeniul telecom sau cel financiar-bancar. În plus, concentrările economice sunt influențate semnificativ de contextul economic global (din perspectiva oportunităților de achiziție) și de cel local (în special prin prisma atractivității mediului economic din România) fiind așteptate și unele operațiuni privind active / activități afectate de pandemia covid-19.

E. Inspecții inopinate

Deși este dificil de estimat numărul inspecțiilor inopinate, cu siguranță acesta va crește față de cele din 2020, fiind de așteptat ca inspecțiile să rămână principalul mijloc de colectare de informații de către autoritatea de concurență. De asemenea, anticipăm unele schimbări în privința modalității de desfășurare a inspecțiilor inopinate prin utilizare la maxim a mijloacelor electronice de control și investigare. Acest fenomen va pune presiune pe agenții economici care vor fi nevoiți să se adapteze acestor schimbări, inclusiv prin raportare la programele de conformare cu regulile de concurență aplicabile intern.

F. Atacarea deciziilor Consiliului Concurenței

Este important de menționat faptul ca exista unele tendințe de anulare a unor decizii ale autorității (spre exemplu în materie de clauze de non-concurența sau în investigația de retail) ceea ce este un fenomen de normalizare care va aduce beneficii reale analizelor de concurența și mai multa predictibilitate în aceasta zona – autoritatea de concurența fiind obligata sa dedice mai mult timp asigurarii îndeplinirii standardului de proba ridicat impus în materie de concurența.

Tendința de creștere a numarului de dosare este una normala în anul 2021, în special ținând cont de acele situații în care probatoriul utilizat de autoritate nu este convingator. Este de așteptat sa avem unele decizii-cheie ale Curții de Apel București privind modul în care instanțele analizeaza modalitatea de stabilire a cuantumului amenzilor prin raportare la principiul proporționalității și o analiza importanta în materie de standard de proba. Mai mult, este de așteptat ca în anul 2021 sa vedem o continuare a unui mecanism de corecție din partea instanțelor de judecata în masura în care fie probatoriul, fie modul de aplicare a normelor de concurența nu îndeplinește standardele europene în aceasta materie, inclusiv ca urmare a creșterii numarului de cauze în care societățile vor invoca, pe calea întrebărilor preliminare adresate Curții Europene de Justiție, beneficii și drepturi care decurg din legislația europeana.